

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнського круглого столу на тему:

**«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

05 листопада 2024 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2024

«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»: матеріали Всеукраїнського круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 2024. 48 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються корупції, як економічного, політичного, та правового явища, та формування кримінально-правової політики у сфері запобігання корупції.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

Ковальчук І.В. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	5
Сімакова С.І. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС, ТА МЕТОДИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	7
Бровко Н.І. ГАРАНТІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ ЯК УМОВА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ.....	9
Андрущенко М.К. ПОНЯТТЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У ЗАПОБІГАННІ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	12
Малишко І.В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	14
Аргат Я.П. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ	17
Тимощук О.Г. НОТАРІАЛЬНА ТАЄМНИЦЯ, ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ВІД КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	19
Звонарьов О.Ю. ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	22
Клочко В.М. ДЕМОКРАТИЧНІ ТА АВТОРИТАРНІ ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	24
Самойлович А.А. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	26
Терещук М.М. ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ НА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	29
Макарчук В.В. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	32
Обіюх Н.М. ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ.....	34

УДК 343.352:336.748.4

КОВАЛЬЧУК І.В., к.ю.н., доцент

*Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна*

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Тези доповіді присвячено проблемам визначення ролі фінансового контролю як ефективного інструменту запобігання корупційним правопорушенням на міжнародному рівні. Аналізуються основні інституції, що здійснюють фінансовий контроль, і методи, що застосовуються у різних країнах. Особлива увага приділяється впровадженню сучасних технологій для покращення прозорості та підзвітності. Вивчаються приклади успішного використання фінансового контролю у боротьбі з корупцією в різних країнах, визначаються основні виклики та перспективи подальшого розвитку даного інструменту.

Ключові слова: фінансовий контроль, запобігання корупції, міжнародний досвід, зовнішній аудит, внутрішній контроль, прозорість, підзвітність, цифрові технології, блокчейн, відкриті дані.

Важливість фінансового контролю у сучасному світі не можливо ігнорувати як на державному та і міжнародному рівнях в контексті боротьби з корупцією.

Міжнародні інституції фінансового контролю сприяють та виробленню політики у сфері боротьби з корупцією та її профілактики. Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю (INTOSAI) відіграє ключову роль у боротьбі з корупцією на глобальному рівні. 2 липня 2015 року було ухвалено редакції нового закону, що стало реальним кроком на шляху України про затвердження стандартів аудиту публічного сектору INTOSAI. За Статутом INTOSAI (2007 р.) затверджено вищий орган державної або наднаціональної організації, який призначений, конституйований або організований для здійснення на підставі закону та інших офіційних дій держави або наднаціонального органу вищої функції аудиту в незалежному порядку, з використанням чи ні юридичних повноважень [1]. Основні аспекти її діяльності в цьому напрямку включають:

1. Налагодження стандартів та методик: INTOSAI розробляє та впроваджує міжнародні стандарти аудиту та фінансового контролю, які забезпечують прозорість та підзвітність державних фінансів. Це допомагає вищим органам фінансового контролю (ВОФК) у різних країнах використовувати єдині підходи та методики для проведення аудиту.

2. Навчання та підвищення кваліфікації: INTOSAI надає освітні програми та тренінги для співробітників ВОФК, що сприяє їхньому професійному розвитку та підвищенню ефективності роботи. Це, в свою чергу, підвищує спроможність ВОФК виявляти та запобігати корупційним правопорушенням.

3. Обмін досвідом та найкращими практиками: Організація сприяє міжнародному співробітництву та обміну інформацією між ВОФК різних країн. Це дозволяє використовувати найкращі практики та інноваційні підходи для боротьби з корупцією, адаптуючи їх до національних умов.

4. Моніторинг та оцінка ефективності: INTOSAI проводить дослідження та оцінки діяльності ВОФК, що дозволяє виявляти слабкі місця та вдосконалювати процеси фінансового контролю. Це допомагає підвищити ефективність заходів, спрямованих на запобігання корупції.

5. Впровадження новітніх технологій: Організація підтримує використання сучасних технологій, таких як блокчейн, для підвищення прозорості та підзвітності державних фінансів. Це дозволяє швидше та ефективніше виявляти та запобігати корупційним правопорушенням.

INTOSAI активно співпрацює з іншими міжнародними організаціями, такими як Світовий банк та Міжнародний валютний фонд, що забезпечує комплексний підхід до боротьби з корупцією на глобальному рівні. Завдяки своїм зусиллям, організація сприяє створенню прозорих, підзвітних та ефективних систем фінансового контролю у різних країнах світу.

Основним інструментами фінансового контролю на загальнодержавному інституційному рівні є зовнішній аудит, внутрішній контроль у державних та приватних секторах та нагляд за прозорістю бюджетних витрат.

Разом з тим, не аби яку роль у забезпеченні прозорості використання фінансових ресурсів відіграють технології у фінансовому контролі. Використання цифрових інструментів для покращення прозорості та підзвітності державних витрат, впровадження блокчейну та автоматизованих систем контролю, а також використання відкритих даних у фінансовому контролі значно сприяють ефективності антикорупційної політики.

Серед вагомих викликів та проблем у впровадженні антикорупційної політики фінансового контролю залишаються політичні та адміністративні перешкоди, проблеми взаємодії між різними державними та міжнародними інституціями, а також ризики корупції у самих органах контролю.

Отже, задля вдосконалення правової бази та стандартів фінансового контролю в нашій державі варто говорити про посилення громадської обізнаності та залучення до контролю за використанням ресурсів держави, та необхідність подальшого розвитку і вдосконалення нормативно-правової бази фінансового контролю для запобігання корупції.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради. 2014. № 49. Ст. 2056.

2. Вакульчук Ю.О. Міжнародна організація вищих органів фінансового контролю – INTOSAI: її роль у розбудові та вдосконаленні державного

фінансового контролю. Електронний ресурс: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/88.pdf>

3. Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансового контролю: європейський досвід. Гарантії забезпечення прав і свобод людини та правові проблеми запобігання корупції в Україні в умовах євроінтеграції: матеріали Всеукраїнського круглого столу (м. Біла Церква, 6 грудня 2018 р.). Біла Церква, 2018. С. 19 – 22.

УДК 342

Сімакова С.І., к.ю.н., доцент

*Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна*

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС, ТА МЕТОДИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У тезах проаналізовано питання, що стосуються конфлікту інтересів, який є одним із актуальних проблем сучасного суспільства, так, як знаходить своє відображення у різних сферах суспільного життя. Окреслена проблема стає особливо актуальною в контексті приватного інтересу, який має важливий вплив на прийняття рішень, ведення бізнесу, політичну діяльність та багато інших аспектів суспільного життя.

Ключові слова: конфлікт інтересів; приватний інтерес; управління конфліктом; методи подолання конфлікту.

Конфлікт інтересів – це поняття, яке виявляється особливо важливим і актуальним в сучасному світі, де різноманітні соціальні, економічні, політичні та етичні фактори взаємодіють між собою у складних дефініціях [1]. Суть конфлікту інтересів полягає в тому, що особа або група осіб опиняється в ситуації, коли їхні особисті інтереси вступають у протиріччя з інтересами інших осіб або суспільства в цілому. На цьому етапі можуть виникати приватні інтереси, що призводять до негативних явищ, які завдають шкоди суспільству і державі в цілому, таких як недобросовісна поведінка окремих осіб та корупція.

Слушно вказує Волянський П.Б., що «конфлікт інтересів – це ситуація, за якої особиста зацікавленість державного службовця може вплинути на об'єктивність виконання ним службових повноважень та функцій і за якої існує можливість виникнення протиріччя між особистою зацікавленістю державного службовця і законними інтересами громадян, організацій, суспільства, держави, що може спричинити нанесення шкоди цим законним інтересам громадян, організацій, суспільства» [2].

Конфлікт інтересів завжди пов'язаний з особистими інтересами, які можуть бути фінансовими, соціальними чи політичними. Конфлікт інтересів виникає